

**Tillæg til vejledning
nr. 5/1984: Ekstern
støj fra virksomheder**
**Vejledning om støj fra
virksomheder i
transformations-
områder**

Udgiver: Miljøstyrelsen

Redaktion: Jens Schultz Thers, Miljøstyrelsen

ISBN: 978-87-7038-392-9

Må citeres med kildeangivelse.

Indhold

1.	Indledning	4
2.	Regulering af virksomheder i forhold til transformationsområder jf. miljøbeskyttelsesloven	6
3.	Fastsættelse af indendørs grænseværdier med åbne vinduer	8

1. Indledning

Dette tillæg til vejledning nr. 5/1984: "Ekstern støj fra virksomheder", har ophæng i en planlovsændring fra 2017 jf. <https://www.retsinformation.dk/eli/ft/201613L00121>, der vedrører planlægning af boliger på arealer i transformationsområder i første række mod en produktionsvirksomhed.

Tillægget til Miljøstyrelsens vejledning om "Ekstern støj fra virksomheder" har som formål:

- 1) at fastsætte vejledende grænseværdier for støj fra produktionsvirksomheder udendørs på boligernes facader og udendørs opholdsarealer i transformationsområder til brug for regulering af støj fra produktionsvirksomheder efter miljøbeskyttelsesloven.
- 2) at fastsætte grænseværdier indendørs (med åbne vinduer) i boliger på arealer udlagt i transformationsområder i første række mod produktionsvirksomheder.

Efter planlovens § 15 a, stk. 1 må der kun planlægges for boliger på støjbelastede arealer, hvis der etableres afskærmningsforanstaltninger, så boligerne sikres mod støjgener. Med ændringen af planloven i 2017 blev der vedtaget en undtagelsesbestemmelse til planlovens § 15 a, stk. 1. Den nye bestemmelse § 15 a, stk. 3 i planloven giver dermed mulighed for, at de vejledende grænseværdier¹ i første række af boliger i et transformationsområde mod produktionsvirksomheder, under visse betingelser kan overskrides permanent med op til 5 dB støj fra produktionsvirksomheder.

I forarbejderne til planlovsændringen i 2017 fremgår det således, *at der som følge af stk. 3 vil ske en supplerende af anvisningerne i et tillæg til Miljøstyrelsens vejledning om støj fra virksomheder, herunder fastsættelse af grænseværdier for støj, som skal være overholdt indendørs med åbne vinduer.*

Nedenfor refereres de bestemmelser fra planloven, som er relevante for dette tillæg til Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder nr. 5/1984.

Arealer til boliger i transformationsområder, jf. planlovens § 15 a, stk. 3.

Lokalplaner, der tilvejebringes for arealer i et område, som i kommuneplanen er fastlagt som et transformationsområde, kan uanset stk. 1 udlægge arealer, som er belastet af støj fra eksisterende produktionsvirksomheder til boligformål, hvis:

- 1) arealet er beliggende i første række mod produktionsvirksomhederne,
- 2) støjen på arealet ikke overskrider grænseværdier for støj med mere end 5 dB på den facade og udendørs opholdsarealer, der vender ud mod virksomheden,
- 3) lokalplanen fastsætter krav om isolering mod støj, der sikrer, at grænseværdier for støj indendørs med åbne vinduer er overholdt,
- 4) der i umiddelbar tilknytning til boligbebyggelsen er adgang til udendørs opholdsarealer, hvor grænseværdier for støj er overholdt, og
- 5) grænseværdier for støj kan overholdes for bagvedliggende boliger og udendørs opholdsarealer i tilknytning hertil.

Af betænkningen til lovforslaget fremgår²:

Et område vil kun kunne udpeges som transformationsområde, hvis området støder op til produktionsvirksomheder, dvs. ligger i første række mellem det udpegede område til produktionsvirksomheder og bagvedliggende byområder. Transformationsområder vil således ikke kunne

¹ Miljøstyrelsens vejledning 5/1984 – ekstern støj fra virksomheder

² https://www.ft.dk/ripdf/samling/20161/lovforslag/l121/20161_l121_betaenkning.pdf

udpeges på arealer belastet af støj over Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj fra veje, jernbaner, flyvepladser, vindmøller, skydebaner m.v

Der udarbejdes derfor kun dette tillæg til virksomhedsvejledningen, der regulerer "produktionsvirksomheder" jf. "vejledning nr. 5/1984: "Ekstern støj fra virksomheder" – men ikke i forhold til f.eks. veje, jernbaner, flyvepladser, vindmøller, skydebaner mv

Tillægget til vejledningen er henvendt fortrinsvis til miljømedarbejdere i kommuner eller stat, der varetager miljøbeskyttelsesloven vedrørende regulering af støj samt til planmedarbejdere i kommuner, når der planlægges for boliger i transformationsområder. Vejledningen er dog også relevant for konsulenter, der udarbejder støjrapporter for myndighederne og virksomheder, som følger kommunernes planlægning omkring deres virksomheder.

2. Regulering af virksomheder i forhold til transformationsområder jf. miljøbeskyttelsesloven

Dette tillæg til Miljøstyrelsens vejledning om "Ekstern støj fra virksomheder" nr. 5/1984 er en opfølgning på planlovsændringen i 2017 på linje med ændringer i planloven i 2003³ og 2007⁴, der også medførte tilsvarende tillæg til Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder i 2003⁵ og 2007⁶. Ændringerne i planloven i 2003, 2007 og 2017 medførte ikke ændringer i miljøbeskyttelsesloven.

Det skal bemærkes, at tillægget ikke medfører nogen ændringer i de generelle beregnings- og målemetoder, der fremgår af Miljøstyrelsens vejledninger eller fra Miljøstyrelsens Referencelaboratorium – f.eks. vedrørende refleksioner mellem bygninger eller hvor og hvordan støjen skal måles/beregnes i en godkendelses- eller tilsynssag jf. miljøbeskyttelsesloven.

Med vedtagelse af planlovsændringen i 2017 blev det af Folketinget også anført, at planlægningen ikke må give skærpede vilkår jf. miljøbeskyttelsesloven og Miljøstyrelsens støjvejledninger. Denne vejledning angiver i forlængelse af dette, at der for produktionsvirksomheder i "transformationsområder" kan gives et tillæg på op til 5 dB i forhold til vejledende støjgrænser i vejledning 5/1984, som angivet i tabel 1. Til sikring af produktionsvirksomhederne er det derfor afgørende, at lokalplanen indeholder præcise oplysninger om den støjbelastning af boligfacader og udendørs opholdsarealer, der skal lægges til grund for byherrens projektering af den nødvendige støjafskærmning og støjisolering jf. bestemmelsen i planlovens § 15 a stk. 3, da den vil skulle lægges til grund for efterfølgende regulering jf. miljøbeskyttelsesloven.

For de relevante områdetyper vil de højest mulige grænseværdier for støj i et transformationsområde, altså være som anført i TABEL 1.

---

³ <https://www.retsinformation.dk/eli/ft/200213L00103>

⁴ <https://www.retsinformation.dk/eli/ft/200613L00204>

⁵ <https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2003/87-7972-771-9/pdf/87-7972-771-9.pdf>

⁶ https://mst.dk/media/92644/Virksomhedsstoej%20-%20Tillaeg%20til%20vejledning_end.pdf

TABEL 1. Vejledende grænseværdier for støjbelastningen fra produktionsvirksomheder udendørs i transformationsområder. De anførte niveauer "på facaden mod erhvervsområdet" gælder for facader og udendørs opholdsarealer, der vender mod erhvervsområdet. Niveauerne er angivet som det ækvivalente, korregerede støjniveau i dB(A) som funktion af tidsrum og områdetype. I natperioden kl. 22.00 – 07.00 er de vejledende grænseværdier for støjens maksimalværdi udendørs med tidsvægtning "Fast" i dB(A), de anførte niveauer for støjbelastningen plus 15 dB.

Områdetype	Tidsrum		
	Mandag – fredag kl. 07.00 – 18.00 Lørdag kl. 07.00 – 14.00	Mandag- fredag kl. 18.00 – 22.00 Lørdag kl. 14.00 – 22.00 Søn- og helligdag kl. 07.00 – 22.00	Alle dage kl. 22.00 – 07.00
4. Etageboligområder	55 dB på facaden, skel og udendørs opholdsarealer i første række mod erhvervsområdet	50 dB på facaden, skel og udendørs opholdsarealer i første række mod erhvervsområdet	45 dB på facaden, skel og udendørs opholdsarealer i første række mod erhvervsområdet
5. Boligområder for åben og lav boligbebyggelse	50 dB på facaden og udendørs opholdsarealer i første række mod erhvervsområdet	45 dB på facaden og udendørs opholdsarealer i første række mod erhvervsområdet	40 dB på facaden og udendørs opholdsarealer i første række mod erhvervsområdet

Ovenstående vejledende grænseværdier, gælder kun for regulering af virksomheder i forhold til boliger i første række i transformationsområder, og som opfylder planlovens bestemmelser efter 15 a. stk. 3. I forhold til andre boliger i (eller uden for) transformationsområdet, vil virksomheden fortsat skulle reguleres med udgangspunkt i de vejledende grænseværdier jf. Miljøstyrelsens vejledning 5/1984: Ekstern støj fra virksomheder. Det skal præciseres, at de vejledende grænseværdier kun er gældende for områder udlagt til boligformål og ikke f.eks. blandet bolig og erhverv eller centerområder⁷.

⁷ Se planloven for den præcise definition af et "transformationsområde"

3. Fastsættelse af indendørs grænseværdier med åbne vinduer

Denne del henvender sig udelukkende til planlæggere, der jf. planloven skal sikre det indendørs støjniveau, når der planlægges for boliger i transformationsområder på arealer i første række mod produktionsvirksomheder. De indendørs grænseværdier benyttes udelukkende i en planlægningssituation efter planloven og ikke til regulering efter miljøbeskyttelsesloven.

Vedrørende planlovsændringen i 2017 skal der ifølge betænkningen til loven fastsættes: *grænseværdier for støj, som skal være overholdt indendørs med åbne vinduer*. Dette svarer til tillægget fra 2007 til Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder, hvor der ligeledes blev fastsat grænseværdier for støj indendørs som følge af, at en planlovsændring tillod blandede byfunktioner og støjisolering af boliger (huludfyldning) på arealer, der er vedvarende støjbelastede. Ved brug af planlægningsredskaberne for huludfyldning og blandede byfunktioner samt planlægning af boliger i transformationsområder kan det derfor under visse betingelser accepteres, at boliger og anden støjfølsom anvendelse udsættes for støj over de vejledende grænseværdier.

Det forudsættes i planloven, at det indendørs støjniveau med åbne vinduer overholder grænseværdier jf. tabel 2. Miljøstyrelsen fastsætter i dette tillæg støjgrænser indendørs, der svarer til de indendørs støjgrænser og åbningsareal for vinduer, fastsat i tillægget til vejledning fra Miljøstyrelsen fra 2007. Det beskyttelsesniveau som fastsættes i boliger indendørs i første række i transformationsområder, svarer derfor til det beskyttelsesniveau, som blev brugt indendørs i tillægget fra 2007. Grænseværdierne indendørs benyttes udelukkende til planlægningsbrug jf. planloven og skal derfor ikke lægges til grund i en forbindelse med regulering af støj fra virksomheder. Her benyttes udelukkende de udendørs grænseværdier på facaden, skel og udendørs opholdsarealer jf. tabel 1.

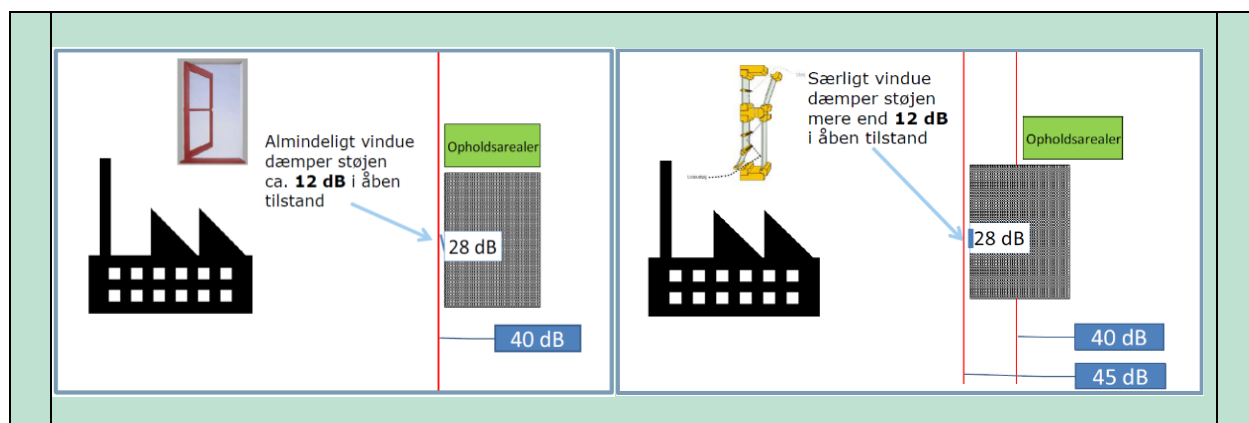
Lokalplaner, der åbner mulighed for at udlægge boliger på arealer i første række mod produktionsvirksomheder i transformationsområder, der på facaden vil være udsat for støj over de vejledende grænseværdier for støj fra produktionsvirksomheder, skal indeholde bestemmelser, der sikrer, at bebyggelses facader udformes, så støjniveauet i sove- og opholdsrum indendørs med åbne vinduer overholder de vejledende grænseværdi anført nedenfor i TABEL 2.

TABEL 2. Grænseværdier for støjbidrag fra produktionsvirksomheder, indendørs i sove- og opholdsrum i til brug for planlægning af boliger i første række i transformationsområder. Værdierne gælder for støjbelastningen L_p fra hver enkelt produktionsvirksomhed, bestemt over et referencetidsrum på 8 timer om dagen (dog kun 7 timer lørdage kl. 07 – 14 og 4 timer lørdage kl. 14 - 18), en time om aftenen og ½ time om natten. Der forudsættes en efterklangstid på 0,5 sekunder, samt at alle oplukkelige vinduer er åbnet 0,35 m²

Områdetype (planlagt og faktisk anvendelse)	Tidsrum		
	Mandag – fredag kl. 07.00 – 18.00 Lørdag kl. 07.00 – 14.00	Mandag- fredag kl. 18.00 – 22.00 Lørdag kl. 14.00 – 22.00 Søn- og helligdag kl. 07.00 – 22.00	Alle dage kl. 22.00 – 07.00
4. Etageboligområder	38 dB	33 dB	28 dB
5. Boligområder for åben og lav boligbebyggelse	33 dB	28 dB	23 dB

Ved projektering af konkrete facadeløsninger, herunder vinduesløsninger, skal bygherren være opmærksom på, at det er den samlede facade, der skal udformes på en måde, som sikrer overholdelse af grænseværdierne for indendørs støj.

FIGUR 1. Ved almindelig planlægning af boliger er det udgangspunktet, at de vejledende grænseværdier for udendørs støj fra virksomheder kan overholdes overalt i området, herunder på opholdsarealer og bebyggelsens facader. Her er som eksempel forudsat en grænseværdi på 40 dB. I den situation kan man forudsætte, at det indendørs støjniveau med åbne vinduer er 28 dB. Ved transformationsområder kan det accepteres, at støjniveauet på facaden på boliger i første række ud mod produktionsvirksomheden overstiger grænseværdien med 5 dB, men der skal i så fald anvendes vinduesløsninger, som sikrer, at støjniveauet indendørs fortsat ikke overstiger 28 dB med åbne vinduer.

Tillæg til vejledning nr. 5/1984: Ekstern støj fra virksomheder - Vejledning om støj fra virksomheder i transformationsområder

Tillægget til Miljøstyrelsens vejledning om "Ekstern støj fra virksomheder" har som formål:

1) at fastsætte vejledende grænseværdier for støj fra produktionsvirksomheder udendørs på boligernes facader og udendørs opholdsarealer i transformationsområder til brug for regulering af støj fra produktionsvirksomheder efter miljøbeskyttelsesloven.

2) at fastsætte grænseværdier indendørs (med åbne vinduer) i boliger på arealer udlagt i transformationsområder i første række mod produktionsvirksomheder.

Tillægget kan kun benyttes, hvis forudsætningerne jf. Planlovens regler om udpegning af transformationsområder er opfyldt.

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

www.mst.dk